

WELKOM IN DE KESSELSE HEIDE

Geniet van het landschap in de Kesselse Heide en verken de mooiste plekjes van dit 43 ha tellende provinciale groendomein met de wandeling die in deze folder beschreven staat.

Sinds 1996 is de Kesselse Heide een beschermd landschap. Het is één van de weinige resten van de ooit zo uitgestrekte heidevelden van het Kempen landschap. Tijdens de laatste ijstijd werd de Kempen bedekt met een dik pakket zand. Toen het weer warmer werd, ontstonden de eikenberkenbossen. Voor de landbouw maakte de mens hierin open plekken door het bos af te branden. De grond verarmde snel maar voor de heide was dat ideaal. Schapen graasden er en hielden die heidevlakte in stand. In de heft van de 19de eeuw werden de Kesselse Heide en het Hoogbos, net als vele andere delen van de Kempen, herbosd met grove den, nuttig hout voor tenbossen echter gekapt en vanaf toen kreeg de heide weer kans zich uit te breiden.

In 1978 kocht de provincie Antwerpen de Kesselse Heide aan. Het huidige beheer bestaat uit het verwijderen van bomen en het mechanisch plaggen om het open heidelandschap volop kans te geven. De herders met hun schapenkudde zorgen ervoor dat de heide niet opnieuw vergast. Na 30 jaar is dit een druk bezocht, zeldzaam stukje heide.

HEIDEPAD 3,5 KM RODE PAALTJES

De wandeling vertrekt bij de plattegrond op het einde van de parking, bij rode paal nummer 1. Heb onderweg respect voor de natuur. Pluk geen planten, paddenstoelen of mossen en laat de dieren met rust.

Bij paal 3 is een splitsing. Het linkse pad leidt naar het onthaalgebouw Doefoepdhei. De wandeling volgt naar rechts.

Van 3 tot 7 wandel je door een jong eikenbos. In de zandertige opkant bij 4 leven zandbijen. Dit is een solitaire bij. In tegenstelling tot de honingbij leeft ze niet in kolonies. In het voorjaar vind je er zandhoopjes met een gaatje in (foto). De bij slaapt o.a. wilgenstufmeel in de ondergrondse gangen en legt er haar eitjes. De jonge bijen vliegen in de volgende lente uit. Geen angst want ze steken niet.

Bij 7 merk je in het zand groene sprietjes, netjes op een rij. Voel de driekantige stengel. Dat is de zandzegge die met haar wortelstok horizontaal onder de grond verder kruipt. Er ontstaat een netwerk dat het zand gevangen houdt.

Voorbij 9 zie je rechts een grote zandvlakte, het restant van een oude landduin. In het heetst van de zomer kan je hier bijna niet blootsvoets lopen. Zand neemt namelijk snel warmte op maar koelt 's nachts ook snel af. Deze grote temperatuurschommelingen zijn eigen aan het Kempen klimaat. Links ziet u een uitgegraven grondwaterput die in de zomer dikwijls droog staat door het zakkend grondwater. Het water is er zuur (pH 4). Vissen kunnen er niet leven. Zo krijgen de water-toren, spinnen, bruine en groene kikkers en salamanders de kans om te overleven.

Tussen 12 en 15 ligt een verwilderd landschap, een typische overploniersbomen zoals de lichtminnende berken en daarna door gang van heide naar bos. Als we niet ingrijpen zullen de grassen en heideschruiken verdrongen worden door de bomen: eerst door pioniersbomen zoals de lichtminnende berken en daarna door zomereiken.

Geniet van het heidelandschap tussen 22 en 25. In deze open ruimte zie je soms torenvalk en buizerd, echte muizeneters. De weinige heidevelden die ons land nog rijk is, willen we bewaren en beschermen voor de toekomst. Dat vergt constante inzet. Plaggen, bomen kappen en het inzetten van schapen geven heideplanten weer kans. Alleen zo kan de specifieke fauna en flora blijven bestaan.

Voor een langere wandeling stap je bij 23 rechtdoor en steek je de Lindekensbaan over naar het Hoogbos (pas op: snel verkeer!). Zo niet, zet je wandeling langs de rode paaltjes verder om weldra bij het eindpunt op de parking te komen.

NATUURPAD HOOGBOS 1,5 KM BLAUWE PAALTJES

Het Hoogbos is in 1981 door de gemeente Nijlen aangekocht en in 2005 in beheer gegeven aan de provincie Antwerpen.

Dit 7 ha groot natuurgebied heeft een belangrijke educatieve waarde. Door kap- en plagwerk tracht men hier twee verschillende biotopen in hun oorspronkelijke staat te herstellen. Nu kunnen de struikheide en de talrijke korstmossen terug welig tieren op de hoger gelegen gedeelten en in de lager gelegen gedeelten bloeit de dopheide weer rijkelijk. Ook de ronde zonnedauw groeit en bloeit hier na vele jaren afwezigheid. Vanuit de bijenstal vliegen honingbijen over de zich herstellende heide.

Langs het natuurleerpad van 1,5 km vind je op geregelde afstanden informatiebordjes over de planten en de dieren die hier leven. Volg de blauwe wandelpalen.

BEGELEIDE WANDELINGEN

Voor een begeleide wandeling kan je terecht bij de domeinwachters. Zij gidsen je door het domein voor een kennismaking met de Kesselse Heide.

Niet-commerciële jongerengroepen (scholen, jeugdbewegingen) en instellingen voor bejaarden en gehandicapten: gratis. Anderen: € 1,86 p.p. (min. € 18,6 per groep)

MET DE KLAS

Samen met een gids ontdekken de leerlingen hoe het is voor planten en dieren om op de heide te leven. Najaar: 5de en 6de leerjaar Voorjaar: 3de en 4de leerjaar Meer informatie over dit aanbod vind je in de educatieve folder of op de website van de Kesselse Heide.

PRAKTISCHE INFO

Parking auto's en fietsenstalling Lindekensbaan GPS: N 51° 09,449' E 4° 37,839' Het domein is toegankelijk van zonsop- tot zonsondergang. Fietsen in het domein is verboden. Honden zijn aangelijnd toegelaten. De Kesselse Heide is niet geschikt voor rolwagens, beperkte toegankelijkheid tussen de palen 1 en 9. Het onthaalgebouw Doefoepdhei is enkel open bij evenementen en voor groepen op afspraak.

Meer info?

www.kesselseheide.be
info@kesselseheide.provant.be
Domeinwachters: T 03 489 29 13

Departement Recreatie, Sport en Toerisme
Provinciale Groedomeinen Regio Antwerpen
Turnhoutsebaan 232, 2100 Deurne
T 03 360 52 00 / F 03 360 52 13

Departement Recreatie, Sport en Toerisme
Provinciaal Groendomein Kesselse Heide
Vaerestraat 4
2560 Nijlen (Kessel)

PROVINCIE
ANTWERPEN

**KESSELSE
HEIDE**
Algemene info
Wandeling 3,5 km

Bemerk bij 20 tot 22 de bedden met grachten die gebruikt werden voor het beplanten van de heide met grove den. In de 18de eeuw verordende Maria-Theresia Van Costenrijk om massaal dennen aan te planten om hout te voorzien voor de mijnbouw.

Het plaggenveld tussen 18 en 20 staat vol met jonge heide, opgeschoten uit zaad dat zich reeds jaren in de bodem bevond. Plaggen houdt in dat de oude heideschruiken en de humuslaag verwilderd worden. Zo krijgen de zaadjes van de jonge heide volop de kans om te ontwikkelen. Zowel de boompijper als de boomvalk (een typische libelleneter - foto) is hier regelmatig te bewonderen.

Tussen 16 en 17 bevindt zich de schapenweide waar de schapen verblijven als ze niet op de heide gehoed worden.

Wie bij 15 rechtdoor wandelt langs de noordzijde van het domein (15/16), ziet hopen dood hout liggen. Het is de habitat van zwammen en kleine diertjes zoals spinnen, wormen en kevers. Die vormen het voedsel van vele vogelsoorten die we zo helpen overleven.

Langs de verkorting tussen 15 en 20 zie je een informatiebord. De verkorte wandeling is 2,5 km.

Wie bij 15 rechtdoor wandelt langs de noordzijde van het domein (15/16), ziet hopen dood hout liggen. Het is de habitat van zwammen en kleine diertjes zoals spinnen, wormen en kevers. Die vormen het voedsel van vele vogelsoorten die we zo helpen overleven.

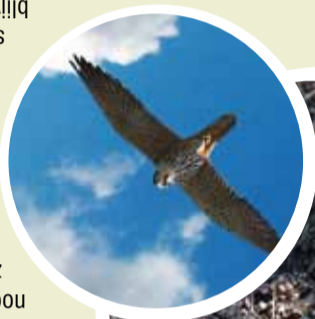
Voor een langere wandeling stap je bij 23 rechtdoor en steek je de Lindekensbaan over naar het Hoogbos (pas op: snel verkeer!). Zo niet, zet je wandeling langs de rode paaltjes verder om weldra bij het eindpunt op de parking te komen.

NATUURPAD HOOGBOS 1,5 KM BLAUWE PAALTJES

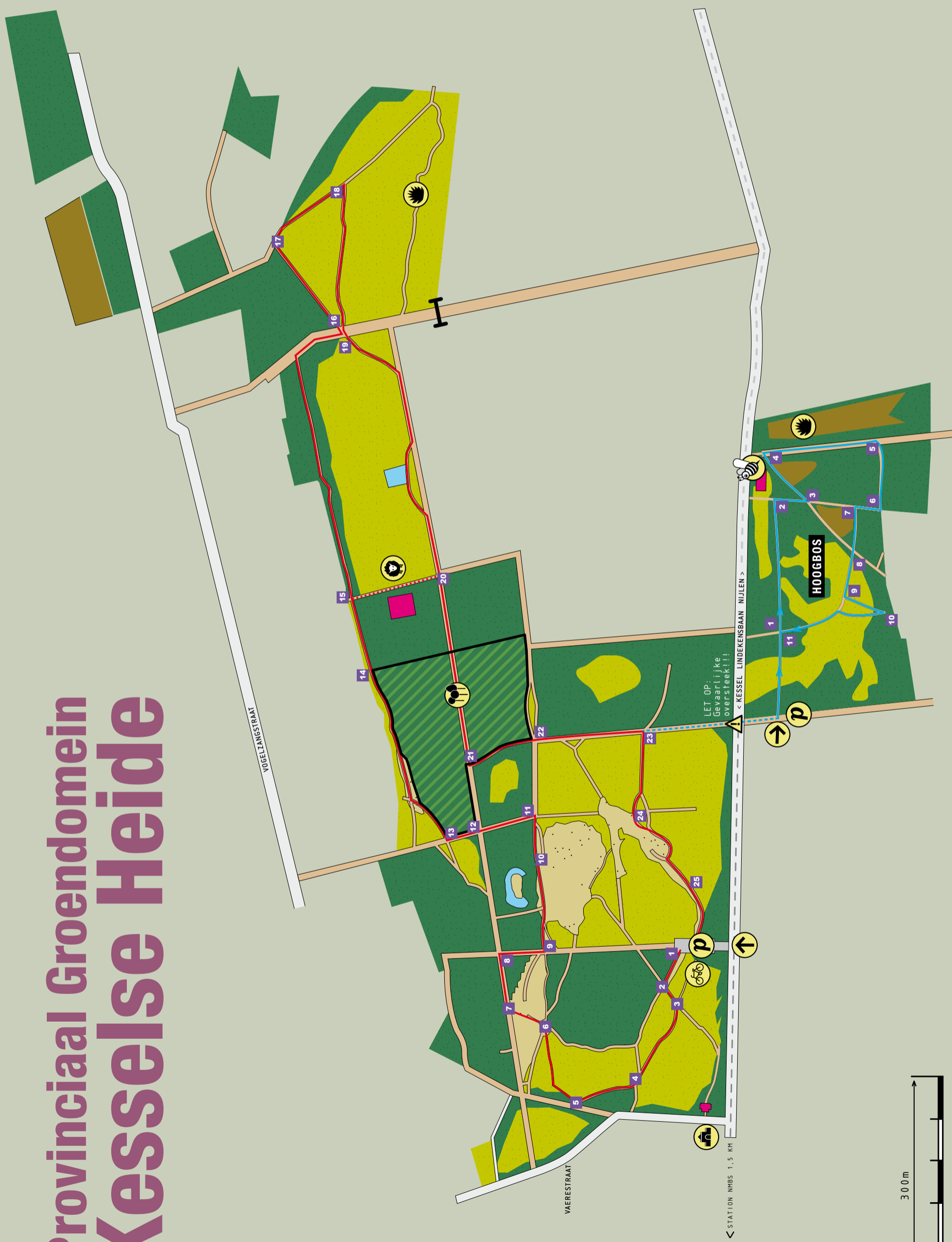
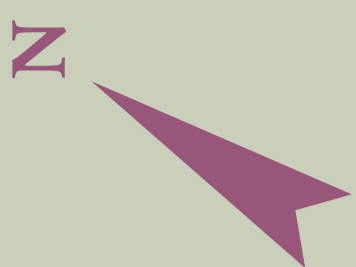
Het Hoogbos is in 1981 door de gemeente Nijlen aangekocht en in 2005 in beheer gegeven aan de provincie Antwerpen.

Dit 7 ha groot natuurgebied heeft een belangrijke educatieve waarde. Door kap- en plagwerk tracht men hier twee verschillende biotopen in hun oorspronkelijke staat te herstellen. Nu kunnen de struikheide en de talrijke korstmossen terug welig tieren op de hoger gelegen gedeelten en in de lager gelegen gedeelten bloeit de dopheide weer rijkelijk. Ook de ronde zonnedauw groeit en bloeit hier na vele jaren afwezigheid. Vanuit de bijenstal vliegen honingbijen over de zich herstellende heide.

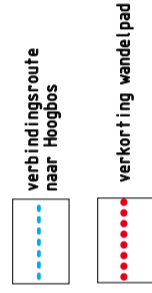
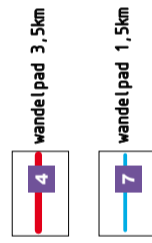
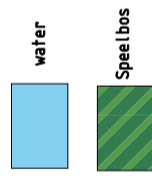
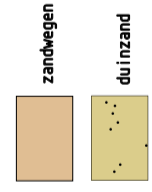
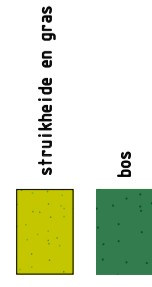
Langs het natuurleerpad van 1,5 km vind je op geregelde afstanden informatiebordjes over de planten en de dieren die hier leven. Volg de blauwe wandelpalen.

Provinciaal Groendomein Kesselse Heide

VERKLARING KLEURZONES

VERKLARING PICTOGRAMMEN

